



บทที่ 6

สรุปผลการศึกษา

6.1 สรุปผลการศึกษา

จากวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ ผลการคำนวณค่าแปรราคาเงา traded goods และ nontrade goods ตลอดจน ค่าแปรราคาเงามาตรฐาน (SCF) เฉลี่ยตั้งแต่ปี 2523-2532 มีดังนี้

Traded Goods

I Consumer Goods	0.910
Ii Food and Beverage	0.962
Iii Medicinal and Phamaceutical	0.829
Iiii Clothing and Footwear	0.932
Iiv Household Goods	0.847
Iv Private cars	0.696
Ivi Rice	1.007
II Intermediate Goods	0.954
III Intermediate Goods for Consumer Goods	0.950
IIii Intermediate Goods for Capital Goods	0.961
III Capital Goods	0.916
IV Construction Materials	0.879
V Vehicle and Parts	0.792
VI Fuel and Rubric Oil	0.930
VII Other Goods	0.967

Non-traded Goods

VIII	Electricity, Gas, Water	0.932
IX	Agricultural Public Work	0.902
X	Construction	0.809
XI	Trade	0.887
XII	Transport and Communications	0.901
XIII	Banking, Insurance and Real Est.	0.854
XIV	Public Administration	0.911
XV	Other Services	0.859

6.2 ค่าแปรราคาเงาในระบบเศรษฐกิจไทย

ตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ การจัดสรรทรัพยากรในระบบเศรษฐกิจที่ใช้กลไกตลาดเป็นเครื่องมือ การจัดสรรจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อราคาเท่ากับต้นทุนหน่วยสุดท้าย ซึ่งระบบเศรษฐกิจที่มีการจัดสรรเช่นนี้ ได้แก่ ระบบแข่งขันสมบูรณ์ และราคาที่เท่ากับต้นทุนหน่วยสุดท้ายนี้จะ เป็นราคาที่แท้จริงทางเศรษฐศาสตร์ ความพยายามในการคำนวณหาราคาเงา ก็คือ การพยายามหาราคาที่แท้จริงในทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งในการศึกษานี้ได้ใช้ราคาตลาดโลกเป็นราคาที่แท้จริง และเนื่องจากราคาที่แท้จริงทางเศรษฐศาสตร์ เป็นราคาที่สะท้อนการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นเพื่อให้การประเมินค่าผลได้ผลเสียของโครงการเป็นไปอย่างถูกต้อง จึงควรใช้ราคาที่แท้จริงประเมิน ทั้งนี้เนื่องจากราคาตลาดที่ปรากฏอยู่มักมีการบิดเบือน (distortion) อันเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ

จากความหมายของราคาเงาและนิยามของค่าแปรราคาเงา หากค่าแปรราคาเงาที่คำนวณได้ มีค่าเท่ากับ 1 หมายความว่า ไม่มี distortion ในตลาด ราคาตลาดคือราคาที่แท้จริง หรือถ้าราคาเงามีค่าใกล้เคียง 1 (ไม่ว่าจะใกล้เคียงในทางน้อยกว่าหรือมากกว่า) ก็จะชี้ให้เห็นถึงความมากน้อยใน distortion ของราคาตลาด กับราคาที่เหมาะสมในระบบเศรษฐกิจที่มีดุลยภาพของตลาดแข่งขันสมบูรณ์

ผลการคำนวณค่าแปรราคาเงาตามที่ได้สรุปไว้ในหัวข้อ 6.1 พบว่า ค่าแปรราคาเงาของ traded goods ในกลุ่ม สินค้าบริโภค, วัตถุดิบและกึ่งวัตถุดิบ, สินค้าทุน, วัสดุก่อสร้าง,

ยานพาหนะและอุปกรณ์, น้ำมันและสิ่งหล่อลื่น และสินค้าอื่น ๆ มีค่าเท่ากับ 0.910, 0.954, 0.916, 0.879, 0.792, 0.930 และ 0.967 ตามลำดับ ค่าดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าในระบบเศรษฐกิจไทย โดยทั่วไปเป็นระบบที่มีดุลยภาพใกล้เคียงดุลยภาพของตลาดแข่งขันสมบูรณ์ในระดับหนึ่ง กลุ่มสินค้าที่มีการแข่งขันสูง ได้แก่ สินค้าในกลุ่มสินค้าอื่น ๆ น้ำมันและสิ่งหล่อลื่น วัตถุดิบ และกึ่งวัตถุดิบ และสำหรับสินค้าในกลุ่มสินค้าบริโภค พบว่า อาหารและเครื่องดื่ม เป็นสินค้าที่ตลาดมีการแข่งขันมากที่สุด และน้อยสุดในประเภท รถยนต์ส่วนบุคคล ส่วนสินค้าทุน วัสดุก่อสร้าง ยานพาหนะและอุปกรณ์ กลุ่มนี้จะเป็นตลาดที่มีการแข่งขันน้อยกว่าในพวกแรก

สำหรับข้าว ค่าแปรราคาเงาที่คำนวณได้มีค่าใกล้เคียง 1 มาก แสดงถึงระดับการแข่งขันเสรีสูงกว่าในตลาดสินค้ากลุ่มอื่น ๆ

ทางด้าน nontraded goods พบว่า บริการในประเทศที่มีค่าแปรราคาเงาใกล้เคียง 1 มากกว่า ได้แก่ บริการพลังงานไฟฟ้า การขนส่งและคมนาคม และ Public Administration ส่วนบริการซึ่งเชื่อว่าจะมีการผูกขาด หรือแข่งขันน้อยราย ได้แก่ กลุ่มที่มีค่าแปรราคาเงาต่ำ ได้แก่ การก่อสร้าง การธนาคาร การค้าและบริการอื่น ๆ (Other Services)

โดยภาพรวม ค่าแปรราคาเงาของ All Traded Goods จะมีค่าเท่ากับ 0.921 ซึ่งเข้าใกล้ 1 ในระดับหนึ่ง แสดงให้เห็นถึงระดับการแข่งขันเสรีในระบบเศรษฐกิจสูงในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มแล้ว ยังพบว่าสินค้าบางกลุ่มมีค่าแปรราคาเงาที่ต่ำกว่า 1 ค่อนข้างมาก ดังนั้นในการประเมินค่าผลได้ผลเสียที่แท้จริงในโครงการ จึงยังมีความจำเป็นที่จะต้องให้ราคาเงาอยู่ นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาค่าแปรราคาเงาของ traded goods ของแต่ละกลุ่มในแต่ละปี ตั้งแต่ 2523-2532 พบว่า ค่าค่อนข้างคงที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก จึงกล่าวได้ว่า ในช่วงดังกล่าวไม่มีการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างนี้ ในระบบเศรษฐกิจไทย แต่อย่างใด ซึ่งอาจแบ่งได้ว่า เศรษฐกิจไทยได้มีการปรับตัวคงที่ในระดับหนึ่งแล้ว

6.3 เปรียบเทียบค่าแปรราคาเงาที่คำนวณได้กับค่าในอดีต

ค่าแปรราคาเงาของประเทศไทย การศึกษาไว้ในอดีตตามที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับค่าแปรราคาเงาที่คำนวณได้จากข้อมูลเฉลี่ย 10 ปี ตั้งแต่ 2523-2532 (GCF₁ ในภาคผนวก ข.) และค่าแปรราคาเงาของ nontraded goods ในบทที่ 5 ซึ่งมีวิธี

การคำนวณเหมือนกับวิธีการของ CCILMB (ยกเว้นข้าว) พบว่า สินค้าในกลุ่มสินค้าบริโภค ค่าแปรรูปราคาเงาตลอด (ห่างจาก 1 มากขึ้น) ส่วนสินค้าในกลุ่มอื่น ๆ ได้แก่ วัตถุดิบและกึ่งวัตถุดิบ สินค้าทุน ตลอดจน nontraded goods ได้แก่ บริการพลังงานไฟฟ้า การขนส่งและคมนาคม การก่อสร้าง ค่าแปรรูปราคาเงาในช่วงหลังมีค่าเข้าใกล้ 1 มากขึ้นกว่าเดิม เช่นเดียวกันในกรณีของข้าว และในรายการสุดท้าย ค่าแปรรูปราคาเงามาตรฐาน (SCF) ซึ่งในกรณีศึกษานี้ใช้วิธีถ่วงน้ำหนักด้วยความสำคัญในเชิงมูลค่าของ traded goods และ nontraded goods ใน gross output ของประเทศ ได้ค่าเท่ากับ 0.906 เข้าใกล้ 1 มากขึ้น เมื่อเทียบกับผลการคำนวณในอดีตของ CCILMB แต่ถ้าเทียบกับผลการคำนวณของ Ahmed จะน้อยกว่า เนื่องจาก Ahmed ใช้วิธีคำนวณค่า SCF จาก traded goods อย่างเดียว มิได้นำ nontraded Goods มาพิจารณาด้วย ค่าที่ได้จึงสูงกว่าผลการศึกษานี้ รายละเอียดปรากฏตามตาราง 6.1

ตารางที่ 6.1 เปรียบเทียบผลการคำนวณค่าแปรรูปราคาเงาในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ

รายการ	CCILMB 2514-2516	การศึกษานี้ 2523-2532
<u>Traded Goods</u>		
- Consumer Goods	0.963	0.914
- Internation Goods	0.860	0.943
- Capital Goods	0.820	0.880
- All Traded Goods	0.849	0.906
<u>Rice</u>	1.482	1.007
<u>Nontraded Goods</u>		
- Electricity	1.000	0.932
- Transportation	0.700	0.901
- Construction	0.700	0.809
<u>SCF</u>	0.790	0.906

6.4 การนำค่าแปรราคาเงาไปใช้

โดยที่ค่าแปรราคาเงาที่คำนวณได้จากการศึกษาครั้งนี้ ได้จากการนำข้อมูลในอดีตมาทำการคำนวณหา ดังนั้น ค่าที่ได้จึงเป็นค่าสะท้อนให้เห็นถึงระดับของความเบี่ยงเบนของราคาในระบบเศรษฐกิจ ในช่วงที่นำข้อมูลมาศึกษา หรือ ควรใช้ภายใต้ข้อสมมติว่า ความเบี่ยงเบนในอดีตยังคงดำเนินต่อไปไม่เปลี่ยนแปลง นอกจากนี้หากผลการคำนวณได้ค่าแปรราคาเงาของสินค้าบางกลุ่ม หรือบางประเภทที่มีค่าใกล้เคียงกับ 1 มาก ซึ่งแสดงว่า ระบบเศรษฐกิจมีประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากรที่ดีแล้ว ก็ไม่มีความจำเป็นในการใช้ราคาเงาเพื่อวิเคราะห์โครงการอีก

6.5 ข้อจำกัดของการศึกษา

1. เนื่องจากระยะเวลาในการศึกษามีค่อนข้างจำกัด ทำให้ไม่สามารถหาข้อมูลในลักษณะที่เป็น disaggregate ได้มากเท่าที่ควร จึงได้ใช้ข้อมูลหลักซึ่งประกอบด้วย มูลค่าการนำเข้าและส่งออก จำนวนภาษีและอากร ที่จัดเก็บได้จากการนำเข้าและการส่งออก ในลักษณะที่ค่อนข้างเป็นข้อมูลแบบ aggregate โดยแบ่ง traded goods ออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ เท่านั้น และแยกเป็นกลุ่มย่อย ๆ เฉพาะสินค้าในหมวด Consumer Goods เท่านั้น

ถ้าหากมีข้อมูลในลักษณะ disaggregate จะทำให้สามารถหา CF ของสินค้ารายย่อย ๆ ได้มากขึ้น และนอกเหนือจากจะช่วยให้ผลการคำนวณมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือได้มากยิ่งขึ้นแล้ว ยังจะช่วยให้การคำนวณค่าแปรราคาเงาของ nontraded goods ที่ใช้ข้อมูลจากตาราง Input-Output หรือข้อมูลจากการศึกษาเรื่องต้นทุน มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น เพราะสามารถใช้ specific conversion factor ได้มากขึ้น ดีกว่าการใช้ GCF ซึ่งมีความหยวนกว่า

2. ค่าแปรราคาเงาของแรงงาน (LCF) ที่ใช้สำหรับการคำนวณค่าแปรราคาเงาของ nontraded goods ที่ใช้ในที่นี้ อยู่บนสมมติฐานว่า ตลาดแรงงานในประเทศไทยเป็นตลาดที่มีความประสิทธิภาพ กล่าวคือค่าแรงที่แท้จริง (marginal product of labor) มีค่าเท่ากับค่าแรงในตลาดแรงงาน และค่าแรงนี้มีแนวโน้มที่จะเข้าใกล้ระดับค่าครองชีพของแรงงาน (ตามกฎเหล็กของแรงงาน) จึงให้ LCF เท่ากับ ค่าแปรราคาเงาของการบริโภค ซึ่งก็คือค่าแปรราคาเงาของสินค้าบริโภค) นั้น เป็นการหา LCF โดยประมาณเท่านั้น เนื่องจากการ

คำนวณค่าแรงงานเงาที่ถูกต้องนั้น จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแรงงานไทย ทั้งตามประเภท ภูมิภาคและตามฤดูกาลต่าง ๆ ด้วย

6.6 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในอนาคต

เนื่องจากการคำนวณค่าแปรราคาเงามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความยืดหยุ่นของการนำเข้าและส่งออกสินค้ากลุ่มต่าง ๆ ที่ศึกษา ยิ่งถ้ามีข้อมูลทางด้านนี้เพียงพอก็จะช่วยให้ผลการคำนวณน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น แต่เนื่องจากข้อมูลทางด้านนี้ยังขาดแคลนอยู่เป็นอันมาก จึงเห็นสมควรให้มีการศึกษาในเรื่องนี้ต่อไป นอกจากนี้อัตราค่าไรมาตฐานซึ่งเป็นข้อมูลที่ใช้สำหรับประมาณการหากำไรส่วนเกิน และค่าขนส่งของพ่อค้า ควรจะได้มีการศึกษาวิเคราะห์ถึงอัตราที่ใช้ อยู่ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงพอ และค่านี้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดและอย่างไร เป็นต้น



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย